

Каляндар памятных дат**Сяргей Панізьнік: БУДЗЕМ ПАМЯТАЦЬ МЫ - НЕ ЗАБУДУЦЬ І НАС***(дапоўнены Календар-Чысленьнік на 2023 год)*

У Календары-Чысленніку творчых асобаў на 2023 год унесены даты, якія заканчваюцца на лічбы 3 і 8 - для напамінку пра юбіляраў і даты Памяці творцаў.

*Даты звонкія мы ўносім
чым? Чароўнай лічбай – 8.
Юбілярам у сябры
просіцца і лічба – 3.*

1 жніўня 2003 года паэт **Уладзімір Скарынін** пакінуў такія пажаданні:

*Тым, хто вандруе з грэкаў у варагі,
няўрымслівасці зычу і адвагі !*

А мае зычэнні чытачам такія:

*Сто летаў, зімаў, вёснаў і новых творчых вёснаў,
каб кожны зведаць востраў,
Планету павярнуць і ў Космас зазірнуць:
мо й НАШЫ там жывуць?*

Але – што трэба найперш?

*Каб з новай патрэбай жыць і шчыраму сэрцу парадзіць --
самога сябе адкрыць Веку, Радзіме, Праўдзе.*

...Варта нам не забыцца прытуліцца да класікаў:

ЯНКА КУПАЛА: *І няма на свеце так вялікай меры,
І няма на свеце так каваных дзвераў,
Каб хоць на часіну ў будні ці нядзелю
Беларусь са мною разлучць пасмелі.*

Таму кожны раз пры сустрэчы пытаюся:

*- Хто ахвочы, каб сустрэліся на Ўзвысці?
Вочы ў вочы! Сэрца ў сэрца! Мысльі ў мысльі!*

Сяргей Чыгрын, народжаны 24.09.1958 года, першым азваўся са Слоніма...

Глыток-радок паднёс Чыгрын: матае не на вус – на дрын...

І кожны том яго – з іскрын, каб мёрскі малец лез на тын.

Малец з Мёраў падтрымаў:

Вам зычэнні, каб шчырэць, бегчы, несціся, гарэць,

радавацца, не паддавацца,

шчыра каб зычэць-гучаць, Бацькаўшчыну велічаць. /30.XI.2020/

Велічаць – пад ясну зарыцу!

2 кастрычніка 2013 года ў Празе адбылося прадстаўленне дыска маіх фальклорных запісаў “Пад ясну зарыцу” (запіс 1968—69 гадоў), дзякуючы спрыянню **Сяргея Доўгушава**, народжанага 17.04.1983 года.

Прага. Прабіліся з памяці і маркотныя даты: 21.08.1968—1981 – аперацыя *Дунай*. Акупацыя Чэхаславакіі войскамі Варшаўскай дамовы.

А суседка Чэхіі – Сербія. Там нарадзілася 12.03.1993 года **Даяна Лазарэвіч**,

Памяць – Вір пастаяны, непагаснаці Зьніч.

Дзе Гучанне Даяны, там і Сербіі кліч! / 15.X.2017 /

У 2019 г. Даяна выдала зборнік перакладзеных ёю маіх вершаў пад назвай *Вішні цвітуць*. Я апублікаваў стос перакладаў вершаў Даяны разам з перакладамі вершаў Эвы Панізнік з Польшчы ў зборніку “На падкове Дзвіны” (2019).

На планеце ля дзяржаўных межаў / весніца сваяцкая душа,--

І няма – у роўнасці – замежжа, і знікае – ў роднасці – мяжа.

Паўлычка Дмытро Васільевіч нарадзіўся 28.09.1929 года –украінскі паэт, перакладчык, літаратурны крытык, дыпламат, Герой Украіны. На яго зборніку вершаў*Гранослов* я атрымаў аўтограф у г. Мікалаева 8.VI.1968 г. А 6.02.2009 г.. – дарчы надпіс у Мінску. Запомнілася, што Дмытро Васільевіч адрасаваў аўтограф мне, свайму беларускаму брату, * з вялікай надзеяй на заўтрашні дзень твайго жыцця і жыцця Беларусі*.

Убарадулены!

*Каму *камы-клёцкі*, а наш Алесь Камоцкі*

Заслужыў – і не ўчора – Дабраслаў ад Рыгора! 9.VI.2008.

Мірановіч Міхаіл Канстанцінавіч, народжаны 18.лютага 1948 года. Сатырык, мемуарыст, парадыст. У 2003 г. стаў лаўрэатам прэміі імя Кандрата Крапівы.

З віншаваннем Міхасю / шлю мяцеліцу – усю!

Каб круцілася фарсіста ля паэта-парадыста.

І прыядзе тоўсты Слон на яго зыбучы ўслон. (18.02.2016)

1.03.1943 г. нарадзіўся **Уладзімір Пецюкевіч**. На вершы паэта напісалі песні кампазітары М. Алешка, Дз. Даўгалёў, Я. Захлеўны, П. Ярмоленка...

Пад зоркай Мілавіцай / жыві з любоўю ты.

Хай песні з-пад званіцы / ткуць ветразь малады. (26.01.2010)

1.03.1948 г. нарадзіўся **Анатоль Сідарэвіч**. Прапанова на яго ганцавіцкі выгук:

Ёсць выхад адсуседзіца, узвысіца адлупамі...

І ў Нацыю з Насельніцтва з ахвотаю патунаем. (31.У.2012)

Эспіноза Руіс Анхэла нарадзілася ў 1993 годзе ў Гіспаніі. Паэтэса, літаратуразнаўца, перакладчыца.

Эдуард Гашынец, славацкі славіст, нарадзіўся 29.XI.1923 года.

17.01.1953 г. нарадзілася **Ірына Жарнасек**, паэтэса, прэзаік пякучай тэмы.

Ад'езджае Каляда... Для Ірыны не бяда:

І Вадохрышча спаткае. Сьвяты Юзаф прывітае.

Ну, а я не Ледасек. Вам дарунак маю – лек

- Будзь шчаслівым, Творчы Век! (17.01.2018)

3.У.1953 г. нарадзіўся **Франц Сіўко** – прэзаік, публіцыст. Лаўрэат прэміі *Гліняны Вялес* (2015).

1998 г. Ордэнам Трох Зорак (Тріс Звайгзнэ) ад прэзідэнта Латвійскай Рэспублікі ўзнагароджаныя **Васіль Сёмуха, Рыгор Барадулін, Сяргей Панізьнік**.

25.IX.1938 г. нарадзіўся **Вячка Целеш** – мастак, педагог, выдавец, фалькларыст, краязнавец, заснавальнік Аб'яднання мастакоў-беларусаў Балтыі “Маю гонар”, Рыжскай нядзельнай школы...

Вячка! Дружа! Жменю ружаў пасылаю праз прасцяг.

Будзь жа дужы, як наш Сцяг. З верасньёвых новых дзей

Маеш гонар! Маладзей!

27.XI.1988 г. Вячка Целеш заснаваў Латвійскае таварыства беларускай культуры *Сьвітанак*. *Скарына Рыгу не забудзе --*

нам зорыстым дазорам будзе!

На дзвюх мовах выдаў Вячка Целеш анталогію *Беларускія мастакі

ў Латвіі 1920—1990*.—па-латышску і па-беларуску.

1158 год. Нямецкія купцы заснавалі гандлёвае паселішча ў вусці (рыгве) Дзвіны. Узнікла Рыга, сталіца Лівоніі. Узбагацеў гандлёвы Шлях з Грэкаў у Варагі.

1888 год. **Андрэй Пумпур** апублікаваў латышскі гераічны эпас *Лачплесіс*.

Ачнуўся люд. Адчуў ён сэрца зрух: / – З адвагаю і вернасцю жывіце!

Уваскрасае гераічны дух, / калі гадуе нацыю Будзіцель.

17 – 30.У.1988 год. Экалагічную экспедыцыю па Дзвіне-Даўгаве правёў

Васіль Якавенка (5.05.1936—22.01.2018) – празаік, публіцыст, выдавец. Удзельнікі – вучоныя з Латвіі, Расіі, Беларусі.

19.01.1518 г. Ubачыла свет *Премудрости Божией книга*Францішка Скарыны.

Per aspera ad astra

/ Праз цярні да зорак /.

27.02.1958 год. Рэабілітаваны **Юрка Гаўрук** (6.05.1905—18.02.1979)—аўтар першай на Беларусі анталогіі паэтычных перакладаў *Кветкі з чужых палёў* (1928).

30.06.—7.07.1968. У Мікалаеве на Украіне праходзіў Другі фестываль паэтаў братніх рэспублік. Прысутныя **Алесь Разанаў, Мікола Маляўка, Сяргей Панізьнік**.

4.X.1498 г. Полацку – сталіцы першай дзяржавы на беларускай этнічнай тэрыторыі нададзена Магдэбургскае права. Упершыню згадваецца Полацк у 962 годзе.

Веча гудзе. Сёння з продкамі сталі мы ў шэраг.

Дабраслаўнем у сэрцайку кожным гарыш,

Полацк! Ты радаводны наш бераг,

Вечны як наш Еўфрасінеўскі Крыж!

25 сакавіка 1918 года абвешчана Беларуская Народная Рэспубліка.

13.03.2018 г. у парку імя Янкі Купалы (Мінск) адкрыты памятны знак у гонар ідэёлагаў беларускай дзяржаўнасці **Антон, Івана Луцкевічаў**. Спрыянне Маргарыты Сяргееўнай Пяровай – стрыечнай пляменніцы Луцкевічаў.

Тут браты спазналі

лёс:

Быць на новым старце...

І Купалу не да слёз...

Беларусь – на варце!

Эва Панізьнік-Бах жыве ў Польшчы; нарадзілася 5.01.1988 г. у Гданьску.

А Вераніка Панізьнік нарадзілася ў Мінску 9.02.1978 г., Жыве ў Канадзе.

Будзе сёння і пасля, нібы той Скарыны бохан,

Беларусь для ўсіх пад Богам – Веры, Любасьці зямля.

Крук Валянціна Іосіфаўна нарадзілася 9.XI.1958 г. 23 гады ў Верхнядзвінску працавала кніжніцай рухавай, мая музейная Хата бабкі Параскі была пад яе апекай. У Полацку часта запрашала мяне для выступленняў. На мой расповяд пра прысутнасць на чарнобыльскай зямлі мілая Валянціна Іосіфаўна напісала: “Сяргей Сцяпанавіч, жывіце доўга, даўга!” Адказаў ёй так:

*Будзем жыць як набяжыць? Нам над марамі кружыць,
Бо струна яшчэ дрыжыць! Сэрцу хочацца служыць,
Бацькаўшчынай даражыць.* (2.IY.2018 г.)

9.Y.1953 года нарадзіўся **Віктар Хурсік**.

*І не ў хроніцы-заслонцы, а пры светленькім ваконцы
Павіную я суседа, каб тварыў для завета з Беларусі – на паўсвета.
І пры Поўні, і пры Сонцы – сёння, заўтра і бясконца!* (9.Y.2019).

Мой зборнік для дзяцей *Літары ў расе* у 2011 г. з’явіўся ў выдавецтве Віктара Хурсіка. У тым жа годзе і зборнік *На ўсе вякі...”—па-беларуску і ў перакладзе на англійскую мову Дагмар Волкат, на французскую – Ніны Дзявольскай.

6.IY.2013 г. **Барыс Уладзіміравіч Кіт** пакінуў такі запіс *...Шкада толькі, што сярод беларусаў ніколі не было паяднання*.

*Ёсць наказ любіць не на паказ...А мо лепей, каб упыры вывесілі цэтлікі
*Неяднанцы-растапыры, выправім хрыбетнікі!** (30.Y!!2013).

Еўфрасіння Полацкая (1104—23.Y. /5.Y!/ 1173).

У 1883 г. прылічана да ліку святых. У 1931 г. копія Крыжа заступніцы і асветніцы, народжаная Прадславай, была ўстаноўлена ў Яўнлатгальскай царкве (цяпер Абрэнэ на тэрыторыі Расіі).

У 1938 г. **Сяргей Сахараў** выдаў у Рызе кнігу * Преподобная Евфросинія, княжна Полоцкая*.

*Мне не суджана пакахаць. / Буду веру аберагаць
ад грахоў. / Цераз полымя гарадоў
Прыплыву да сваіх братоў / на любоў.*

(Песню *Сповідзь* на мае словы стварыў кампазітар Віктар Войцік).

15.02.1943 г. – пачатак Асвейскай трагедыі пад назвай *Зімовыя чары*.

Стварылі кнігі на гэтую тэму Ірына Жарнасек, Сяргей Панізьнік.

2003 год. Сяргею Панізьніку нададзена званне Ганаровага грамадзяніна Асвеі.

*І не мружацца Асвеі / зацярушаныя веі, і не вылюблена выя...
Шэрым воўкам Доля вые... (З *Рэквіяма па ахвярах Асвейскай трагедыі*).*

22.03.1943 г.--трагедыя ў Хатыні. Загінула 149 чалавек, з іх 76 дзяцей.

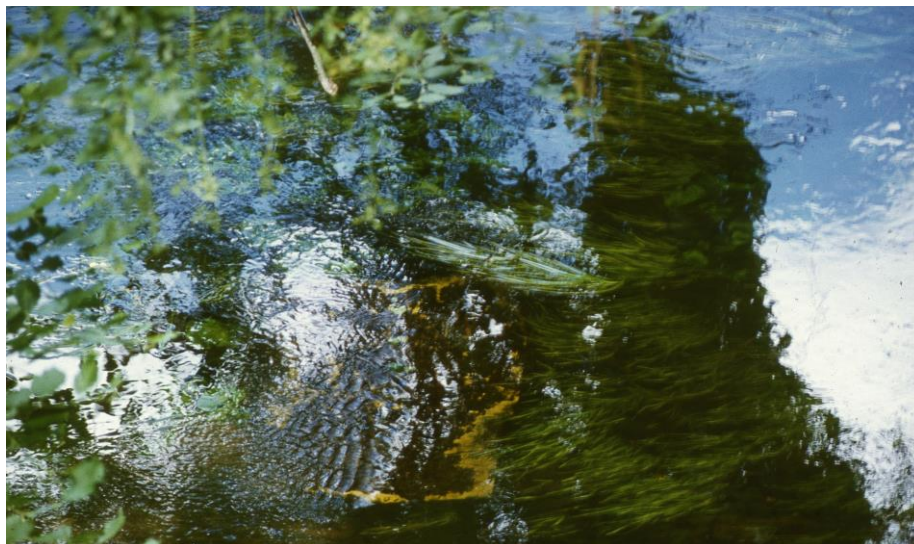
Даты жыцця Камінскага Іосіфа Іосіфавіча: 1887—1973.

*А дзе той каваль жыве, / што каваў падковы?
Над Хатыню звон плыве / вечнасці суровай.*

Дзямешка Генадзь Паўлавіч (5.XI.1918–17.0I.2017) нарадзіўся на Дзісеншчыне, зямляк Белавус Параскі з дома Пірага Івана, стваральніцы твора гістарычнага мастацтва -- рушніка-абярэга.

У творчым жыцці пісаў вершы і песні, маляваў, веў дзённік. Выдаў два зборнікі вершаў: «Вераснёвы вырай», 2003 г. і «Жыцця бруістая крынічка», 2007 г. Жыў у Дзісне.

Быў удзельнікам Вялікай Айчыннай вайны. 34 гады аддаў службе ў міліцыі. Як даўняга жыхара мястэчка яго запрасілі ў 2000-м годзе на святкаванне 1000-годдзя майго роднага Лявонпалля ў Міёрскім раёне. У сеціве быў выстаўлены здымак: Генадзь Дзямешка, Ірына Жарнасек, Франц Сіўко і я на ўрачыстым мерапрыемстве стаяць каля палаца Лапацінскага.

«Вада бруіцца» (здымак *Сяргея Панізьніка*)

Валяніна Казлоўская - Лясная Кветка (19.U111.1907 – 31.03.1938) – расстраляная як шпіёнка латвійскай разведкі.

*Яснейшых дзеён у Бога дачакаем, / і пройдзе час нялюбасі і зла.
О, знай тады, што для цябе, мой Краю --
Мой шматпакутны, для цябе жыла.
Каб стала Домам Дружбы -- уся Зямля!*

Эдуарду Зарыцкаму (9.02.1946—6.U!.2018)— кампазітару, Народнаму артысту Рэспублікі Беларусь, Заслужанаму дзеячу мастацтваў, майму сутворцу:

*Габой. Валторна. Пастараль. / Капрычыю і канцэрціна.
Там фартэт"яна, тут – раяль... Зарыцкі – айсберга ільдзіна. (9.02.2010).*

Уладзіміру Сакалоўскаму (10.XII.1930—20.VI.2013)—навукоўцу, перакладчыку.

*Я пры жыцці яго падзяку / насіў, бо знаў не дзіваком,
Калі ён Веду і Пазнаку /валок з Еўропы ў мінскі дом.
Падносіў скарб не для бадзягі, а на падоймы тыражу...
Я пры жыцці насіў падзякі,-- паклон і сёння паднашу. (20.VI.2013).*

Ліс Арсень Сяргеевіч (4.02.1934 – 28.V.2018)—літаратуразнаўца, доктар філалагічных навук, адзін з укладальнікаў акадэмічнага збору “Беларуская народная творчасць”, аўтар кніг пра Я. Драздовіча, М. Гарэцкага... У 2008 г. выдаў кнігу *Gloria viktis*. Імя Арсена Ліса – у кнізе гонару “Рупліўцы твае, Беларусь”.

Янка Купала. Мінск, Маладзечна, Вільня -- / Як жа знаёмы шлях гэты!
Змерыў яго я калісьці, / Як шукаў шчасця па светах.

Вольга Грыцук, дачка Васіля Дуброўскага (29.X.1923—22.IV.2019)—грамадзянка Канады, аўтар вершаў, успамінаў ...

*Жыла ў Дзісне з Дуброўскімі, Ластоўскімі. / Там чула Жаўняровіча псалмы.
Дасюль Дзісна ні крыгамі, ні войскамі / не змецена: там Адзігітрыя і мы.
(6. IX.2013)*

10.V.1968 года **Уладзімір Караткевіч** мне параіў правесці Дзень народзінаў у двары дома на вуліцы Веры Харужай, 26, дзе ён меў кватэру. Тады і пазнаёміў мяне з Вацлавам Жыдліцкім, Аляксандрам Баршчэўскім. З **Алесем Барскім** я сустракаўся часта. Запомніўся яго жарт у тэлефоннай размове з паненкай: “О, як вы сёння хораша выглядаеце!” Чуўся вясёлы хохат задаволенай слухачкі. Алесь нарадзіўся на Беласточчыне 2.XI.1930 года. Беларускі паэт, літаратуразнаўца, публіцыст, перакладчык, Ганаровы доктар БДУ (1993), развітаўся з польскімі прасторами 28.03.2022 года.

Ніна Янсанэ – Панізьнік (21.XI.1933 – 11.IX.2019) – перакладчыца з латышскай мовы твораў Яніса Райніса, Саулцэрытэ Віесэ, Андрыса Веянса, Матыльды Езавітавай, Вілберта Краснайса, Айі Лацэ... Мая родная сястра падрыхтавала для мяне падрадкоўнікі вершаў многіх латышскіх паэтаў. Пакінула лірычныя ўспаміны і вершы пра айчынную зямлю, дзе і Сонца па зямлі хадзіла...
*Сястра, зажурынка мая, / і мне ты кладачкі масціла.
Вясной пакормім салаўя, / каб Сонца па зямлі хадзіла.*

Леанід Маракоў (15.IV.1958 – 17.XI.2010)—пісьменнік, журналіст, энцыклапедыст, даследчык гісторыі рэпрэсій на Беларусі. Аднавіў біяграфіі больш як 20 тысяч грамадскіх і культурных дзеячаў.

*Імёны катаў акаяных / на свет выводзіў Леанід.
Боль Беларусі – акіяны, / але пад намі ёсць граніт.*

Нудзга Грыгорый Антонавіч (21.01.1913—14.03.1934)—украінскі пісьменнік, фалькларыст, крытык. Аўтар даследавання “Беларуская песня за мяжой”. (Часопіс “Полымя”, №4, 1967 г.)

У 1923 годзе арыштаваны ў Расіі па справе філаматаў **Адам Міцкевіч** (24.XI.1798 – 26.XI.1855). Яго жыццёвы шлях ад Завосся каля Наваградка -- да Кракава ў Польшчы. Польскі паэт беларускага паходжання, публіцыст, асветнік. У 1818 г. стварыў першы верш “Гарадская зіма”. Яго вызначалі як аднаго з пачынальнікаў новай беларускай літаратуры, беларускім польскамоўным паэтам. Прафесар славянскай славеснасці на кафедры славянскіх літаратур у Каледж дэ Франс у Парыжы прамовіў: “На беларускай мове, якую называюць русінскай, гавораць каля дзесяці мільёнаў чалавек, гэта самая багатая і самая чыстая гаворка, якая ўзнікла даўно і цудоўна распрацавана.”

Кастусь Каліноўскі /Вінцэнт Канстанцін / (2.02.1838 – 22.03.1864) – нацыянальны герой Беларусі, кіраўнік вызваленчага паўстання 1863—64 гадоў. Публіцыст, паэт, выдавец, аўтар “Лістоў з-пад шыбеніцы”, “Мужыцкай праўды” (1862) – першай у гісторыі газеты на беларускай мове.

*Хай жа будзе заўжды пры нас / З добрым імем, каляным, носкім,
Як вось гэты гранітны сказ: “Кастусь Каліноўскі”. (5.IV.1967)*

Абала Мірдза Эдуардаўна (23.02.1923—24.02.2007) – доктар філалагічных навук, перакладчыца, даследчыца беларуска-латышскіх сувязяў, стваральніца “Беларуска-латышкага і латышка-беларускага слоўніка” (з дапамогай Ніны Янсэ).

*О, Мірдза Абала, пішы: / З рыгва Даўгавы латышы
Купалу звалі на прыём... - Laj dzivo! Ёў дружбе мы жывём! (28.VIII.2021)*

Белакоз Алесь Мікалаевіч (11.XI.1928 – 1.XII.2016) – стваральнік Літаратурна-этнаграфічнага музея ў Гудзевічах Мастоўскага раёна. Пасля сустрэчы там з вялікай сябрынай апантаных творцаў напісаўся ўзнёслы верш.

Вось некалькі радкоў, народжаных у 1984 годзе:

*Слова там на вусенках журкоча, / гоіць і зачарствелы шрам...
Дзе вы, Гуды? Крочу не на ўзбочча, / а на шлях у выратавальны Храм.*

Талерка Мікалай Нікандравіч (4 /17/ XI.1898—3.04.1984) – педагог, паэт, мастак, празаік, фалькларыст, беларускі культурна-грамадскі дзеяч у Латвіі.

Сартакоў Сяргей Венядзіктавіч (26.03.1908—1.V.2005)—рускі пісьменнік, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1970). У Віцебску на літаратурнай сустрэчы прамовіў: - А я, браткі, напалавіну беларус. У мяне мама беларуска... (На літаратурнай вечарыне ў Верхнядзвінску прысутнічала дачка Сяргея Сартакова. Адбылося і наведанне вёскі каля старажытнай Дрысы).

“На радзіме і дождж сушэйшы!” – прамовіў **Васіль Быкаў** у Пуцілкавічах 16.УІ.1985 года, калі мы аглядалі Дом-музей Петруся Броўкі. Незабыўныя сустрэчы адбыліся з ім ў Горадні, на Кургане Дружбы каля Верхнядзвінска... Васіль Уладзіміравіч Быкаў (19.УІ.1924 – 22.УІ.2003) – у сваю дывізію пайшоў, як і Аляксей Пысін. Таму і жыве абаронная раць удзельніка баёў у Румыніі, Венгрыі, Югаславіі, Аўстрыі... Пад час Кіраваградскай аперацыі яго паранілі (памылкова імя запісалі на абеліску загінуўшым 7.01.1944 года).

Але як пісьменніка, грамадскага дзеяча Васіля Быкава не забываюць на мацерыках планеты, памятаюць у нас народнага дэпутата, Ганаровага грамадзяніна Ушацкага раёна... А найперш Васіль Быкаў – Герой Сацыялістычнай працы, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, Народны пісьменнік Беларусі. З 1966 года у Васіля Быкава часта былі непярэліўкі. З яго гродзенскіх успамінаў вычытаў “...многа мы перажылі ўдвух з Карпюком”. Першы верш, які я прысвяціў Васілю Быкаву пасля ўзрушанай сустрэчы ў чэрвені 1969 года, пачынаўся радком “Трубілі трубачы ў Гародні”. Дазнаўся, чаму сцены гродзенскія стаяць? А каб не ведаць нападу і згубы...

Для чысленніка з яркавымі лічбамі 3 і 8 далучаю і такія весткі: пра лаўрэата Дзяржаўнай прэміі БССР (1978), лаўрэата Ленінскай прэміі (1988), у 1988 г. Васіль Быкаў стаў адным з заснавальнікаў Беларускага народнага Фронту (прыслухаўся да парады Рыгора Барадуліна). 1968 год быў асвечаны выходам кнігі Быкава “Праклятая вышыня”, а 1998 год – выходам кнігі “Крыжовы шлях”.

А я ў кнізе паэзіі “Чало і век” (1979) Васілю Быкаву прысвяціў верш “У Гродні”. Там ёсць такія радкі:

*Як ваяцкая булава / паднялася над горадам сонца.
І жыве абаронная раць, / звонка трубяць гарачыя трубы!
Каб не ведаць нападу і згубы -- / сцены гродзенскія стаяць.*

І сцены ў літоўскім гарадку Ніда трапяталі пры размове Васіля Быкава з украінскім паэтам Дмытром Чараднічэнкам. Я пераклаў верш Дмытра “Куршская дуга”, прысвечаны Быкаву. Там ёсць і такія радкі:

Так пахла ў наветры Свабодаю . / Калі мы сустрэліся ў Нідзе!

Прытуляю некаторыя цытаты з вершаў-прысвячэнняў Васілю Уладзіміравічу:

*Перада мной учэпісты рубеж: / Яго і бураломам не праб’еш...
Чую-чую: у звыклай буднасці / трапяткое крыло... / І верыцца:..
не заснула ты, чуйнае сэрца, / да прылётнай абуднасці.
Пад завей не задыхнулася, / не знямела яшчэ – і можа
тою гулкаю быць Каложай, / што над Нёманам нахінулася.*

Васіль Быкаў: “І жыве абаронная раць...” Артыкул быў змешчаны ў кнізе нататак “Абліччы сустрэчаў” (2017). Друкавалі мае тэксты і ў другіх выданнях. Людміла Хейдарава пра мае высылка адказала так: “Дзякую за ўсе Вашыя згадкі, па якіх можна выбірацца з лабірынтаў мінулага да нашай еднасці, гонару і славы, каб “стаць у шэрагі непахісных”. І гэты неацэнны быкаўскі цуд: “На радзіме і дождж сушэйшы!” – да слёз” (19.06.2018).

Так, светлая Памяць пра атланта Быкава асмельвае нас на ўгаспадаранне яго айчыннага мацерыка.

Сяргей Панізьнік: БУДЗЕМ ПАМЯТАЦЬ МЫ - НЕ ЗАБУДУЦЬ І НАС
(вэб-часопіс “*Культура. Нацыя*”, № 32, лістапад 2023, 297-307, www.sakavik.net)

Знакаміты беларускі паэт і актыўны аўтар часопіса “Культура. Нацыя” сп. С. Панізьнік ужо па традыцыі падае ў часопіс каляндар памятных дат - як напамінак пра юбіляраў і даты Памяці творцаў. У *дапоўнены* Каляндар пра творчых асобаў на 2023 год унесены даты, якія заканчваюцца на лічбы 3 і 8.

Сергей Панизьник: МЫ БУДЕМ ПОМНИТЬ – НЕ ЗАБУДУТ И ПРО НАС
(вэб-журнал «*Культура. Нация*», № 31, апрель 2023, 297-307, www.sakavik.net)

Аннотация. Известный белорусский поэт и активный автор журнала «Культура. Нация» Сергей Панизьник по традиции представляет в журнал календарь памятных дат, как напоминание о юбилеях и датах Памяти Творцов. В *дополненный* Календарь включены даты о творческих людях на 2023 год, которые заканчиваются цифрами 3 и 8.

Siarhei Paniznik: We will remember – They will not forget us

(webzine “Kultura.Natsyja”, issue 31, April 2023, 297-307, www.sakavik.net)

Abstract. By tradition, famous Belarusian poet, and active author of the magazine "Culture. Nation" Mr. S. Paniznik submits a calendar of commemorative dates to the magazine, as a reminder of anniversaries and dates of the creators. The updated Calendar includes dates about creative people for 2023 that data end with the numbers 3 and 8.